

3. HÁZI FELADAT

Beadási határidő: Október 6.

A csillaggal megjelölt feladatokat kell beadni. A kétcsillagos feladatok a szokásosnál nehezebbnek számítanak.

1. Mutassuk meg, hogy ha tetszőleges I és J ideálokra $(I : J) = (I : \sqrt{J})$. Igaz-e az $(I : J) = (\sqrt{I} : J)$ állítás?
2. Határozzuk meg az alábbi részhalmazok Zariski-lezártját a megadott affin térben.
  - (1) A második kvadránsa $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$ -ben.
  - (2) Az összes racionális koordinátájú pont $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$ x -tengelyén.
  - (3) Az összes racionális koordinátájú pont $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^1$ -ben.
  - (4) Az összes olyan pont $\mathbb{A}_{\mathbb{C}}^1$ -ben, amelynek nulla képzetes része és irracionális valós része van.
  - (5) Az összes egész koordinátájú pont $\mathbb{A}_{\mathbb{C}}^3$ -ben.
  - (6) Az összes egész koordinátájú pont $\mathbb{A}_{\mathbb{Q}}^3$ -ben.
  - (7) Az $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$ -beli nyílt egységkörlemez.
  - (8) A szinuszfüggvény gráfja $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$ -ben.

3. Legyen $I \triangleleft R$, és jelölje

$$\begin{aligned} \pi: R &\longrightarrow R/I \\ r &\mapsto r + I \end{aligned}$$

a természetes szürjekciót. Bizonyítsuk be, hogy az

$$\begin{aligned} R/I\text{-beli ideálok} &\longrightarrow R\text{-beli } I\text{-t tartalmazó ideálok} \\ J &\mapsto \pi^{-1}(J) \end{aligned}$$

hozzárendelés bijektív és megőrzi az ideálok tartalmazását.

4. Legyen $\phi: R \rightarrow S$ egy gyűrűhomomorfizmus. Mutassuk meg, hogy

- (1) $\ker \phi \stackrel{\text{def}}{=} \{r \in R \mid \phi(r) = 0\}$ ideál R -ben, továbbá minden R -beli ideál előáll az említett alakban.
- (2) $\text{im } \phi \stackrel{\text{def}}{=} \{\phi(r) \mid r \in R\}$ részgyűrűje S -nek, de nem feltétlenül ideál.
- (3) A ϕ leképezés egy

$$\begin{aligned} \bar{\phi}: R/I &\longrightarrow \text{im } \phi \\ r + I &\mapsto \phi(r) \end{aligned}$$

izomorfizmust határoz meg.

5. Ellenőrizzük, hogy az R -beli nilpotens elemek ideált alkotnak, az R gyűrű ún. nilradikálját. Mutassuk meg, hogy $R/\text{Nil}(R)$ -ben nincsen nullától különböző nilpotens elem.
6. Lássuk be, hogy $\sqrt{I}$ megegyezik az I -t tartalmazó prímeideálok metszetével.
7. Az R gyűrű $\text{Jac}(R)$ Jacobson-radikálja az R -beli maximális ideálok metszete. Bizonyítsuk be, hogy egy $r \in R$ elemre $r \in \text{Jac}(R)$ pontosan akkor, ha minden $s \in R$ esetén $1 - sr \in R^\times$.
8. Ellenőrizzük, hogy egy nilpotens elem és egy egység összege ismét egység lesz.
9. * Mutassuk meg, hogy egy $a_0 + a_1x + \dots + a_nx^n \in R[x]$ polinom pontosan akkor egység, ha $a_0 \in R^\times$, és minden más együttható nilpotens.

10. Igazoljuk, hogy egy $a_0 + a_1x \dots + a_nx^n \in k[x]$ polinom (ahol k egy testet jelöl) pontosan akkor nilpotens, ha minden együtthatója nilpotens.

11. Legyen (X, τ) topologikus tér, $A \subseteq X$ pedig tetszőleges részhalmaza. Az A halmazon τ által indukált τ_A altértopológiát az alábbi módon definiáljuk:

$$B \in \tau_A \text{ pontosan akkor, ha létezik } U \in \tau, \text{ amelyre } U \cap A = B .$$

Igazoljuk, hogy (A, τ_A) valóban topologikus tér, továbbá τ_A a legkisebb olyan topológia A -n amelyre nézve az $\iota: A \hookrightarrow X$ természetes beágyazás folytonos.